

GAZETA LWO

Wychodzi codziennie wieczorem.

Pr. Kraków
Biblioteka Ję.

Wydawca: Spółka Akcyjna Wydawnicza.

Wydanie popołudniowe „Gazety Porannej“.

Cena
egzemplarza
pojedynczego

15 gr.

Na dworcach
kolejowych

18 gr.

Redaktor Naczelny: JERZY KONARSKI.
W zastępstwie: ST. ZACHARIASIEWICZ.

Adres Redakcji: Lwów, ul. Chorążczyż 31. (Tel. 178).
Adres Administracji: Lwów, Senatorska 6. (Tel. 73).

Telefon Redaktora Naczelnego 238.
Telefon domowy Redaktora Naczelnego 192.

Detonacje.

Lwów, 13 maja.

Oto stoimy pod świeżym wrażeniem wypadku, który przy swych skromnych rozmiarach i skutkach przecież jest członkiem jednej i tej samej rodziny, wyka ułacej od pewnego czasu żywszą działalność, absorbującą opinię publiczną, a żyjącą nie dla siebie, lecz dla zewnętrznego wrażenia. Mamy na myślonęgdalszy zamach — zamach w starym gmachu Uniwersytetu Jana Kazimierza.

W historii wypadków tego pokroju powtarzają się niektóre szczegóły. Jest to — z rzędu — na uniwersytecie (Kraków, Warszawa, Lwów), tym razem nicolliczony na nic innego prócz detonacji. Sama „bomba“ przypomina swą konstrukcją owe prymitywne granaty blaszane, pierwsze wyroby królowej pyrotechniki, operujące li tylko na wrażeniu moralnym przeciwnika.

Dlaczego uniwersytety doczekały się specjalnego uprzywilejowania? Gdyby w zyskie zamachy uniwersyteckie wyszły z pod jednej ręki, n. p. czerwonej, wi dzibyśmy, o co chodzi — o wstrząśnienie mramami trudnej do zdobycia „wiedzy reakcji“. Istotnie bowiem mało jest w Polsce instytucyj równie odpornych na rozkładczą robotę komunistów. Mmo doktryny o rewolucyjnym instynkcie młodzieży, mimo wi lkiegnacisku, kładzionego przez propagandę bolszewicką na organizowanie kadr „konsomolców“, młodzież polska stanęła wobec te propagandy j dnym, zwartym blokiem. Jaczejki, tu i ówdzie tworzone z dużym nakładem trudów i kosztów, nie opłaca się. Młodzież polska jest „biała“. A równocześnie jest ora przyszłym włodarzem Polski; jej polityczne i społeczne tendencje będą kiedyś panującymi nastrojami Polski. Dzeń dzisiejszy jest zapowiedzią jutrzejszego. I uniwersytety, które są za wyczałkużną tego dnia jutrzejszego legły potężną tamą przeciw moralnej inwazji Wschodu.

Nie mamy pewności, czy wszystkie akty eksplodującej propagandy są dziełem jednej ręki, jednej organizacji. Ale dotychczasowe doświadczenia dają nam niezbityp wniosek, że wszystkie są dziełem jednego mózgu. Mózg ten stara się zapanować nad wszelki fermentami, jakie rodzą się i nurtują w Polsce, pchnąć je na drogę aktywnej, ostrej akcji, ponieważ z jakichkolwiek pobudek by ona powstała,

Samobójstwo Borysa Sawinkowa.

Z 4 PIĘTRA RZUCIŁ SIĘ NA BRUK WIEZIENNY I ZGINAŁ NA MIEJSCU.

Warszawa 13 maja (Tel. G. L.) Donoszą z Moskwy, iż znany działacz socjal-rew. Borys Sawinkow, który niedawno przeszedł na

stronę sowiecką, popełnił w więzieniu moskiewskim samobójstwo rzucając się z 4-go piętra na bruk.

I. Międzynarodowy Zjazd literacki w Paryżu.

POLSKĘ BĘDZIE REPREZENTO WAŁ BOY ŻELENSKI.

Warszawa 13 maja (Tel. G. L.) Polski klub literacki, którego zadaniem jest nawiązanie łączności i literacko-artystycznej z odpowiednimi organizacjami na Za-

chodzie wysłał znanego literata Boya-Żeleńskiego, jako delegata na I międzynarodowy zjazd klubów literackich w Paryżu.

zawsze pracuje „ad maiorem Moscae viae gloriam“.

W ten sposób pod patronatem Kominternu znalazło się wszystko, co Państwo nasze czieni i osłabia. W piętym rządzie tarcia narodowości. Organizacje terrorystyczne i powstańcze keso w wschodnich, działające pod sztandarem nacjonalistycznym, otrzymywały ze Wschodu poparcie moralne i materialne. Kiedy wśród Rusnów galicyjskich budził się pod wpływem dra Dnytra Doncowa ruch faszystowski, prasa charkowska oświadczyła zgodnie: oni p acują dla naszych celów. Zmarły patriarcha Tichon, bezwolne narzędzie w rękach sowieckich, robił wszystko możliwe, aby prawosławie polskie przekształcić w rewolucyjną, religijną irrydentę.

Są to instrumenta, które często nie wiedzą o tem, że gra na nich arcymistrz świadom swjej sztuki i zamiarów. Jego sztuka zaś polega na zaostrzaniu hasel i przeciwności na zaostrzaniu metod.

Ostatnia detonacja przy ul. św. Mi o aja, bez względu na to, czy jest bezpośrednim dziełem, wiąże się nieprzerwanym łańcuchem ogniw z pramotorem sowieckim, tym, którego natchnienia wychodzą dziś ra jaw w tragedji gimnazjum w leńskiego.

JAN RUDOMSKI.

Informacje.

Lwów, 13 maja.

— Sejmowy Klub pracy zakończył rokowania z N. P. R. w sprawie zblokowania się na terenie komisji sejmowych. W ten sposób bydwa kluby dostaną w większości komisji po dwa miejsca.

Wiadomości zagraniczne.

Lwów, 13 maja.

— Z Genewy telegrafują Komisja wojskowa konferencji dla handlu bronią i amunicją na wczorajszym poufnym posiedzeniu wyłączyła również (prócz łodzi podwodnych) z pod kontroli aeroplany. Delegat Francji zgłosił protest.

— Konferencja Ambasadorów ma ostatecznie zdecydować odprawę dla członków rodziny Habsburgów. Odprawa ta na podstawie traktatów pokojowych udzielona ma być Habsburgom za skonfiskowane dobra. Dotyczące rokowania między austriacką a czechosłowacką komisją szacunkową doprowadziły według „Tribuny“ do kompromisu. Republika czechosłowacka oświadczyła gotowość zapłacenia 144 mil. koron w zł. Również przyszło do porozumienia z węgierskimi ekspertami którzy godzili się na odprawę w wysokości 98 mil. koron złotych.

— Sąd wojenny w Sofji wydał wyrok w sprawie zamachu na katedrę. Zakrystjan Zadgorski, Friedman, Abadiew, Dymitrow, Granczarow, Petri ni, Kosowski i Koes zostali skazani na śmierć, a Kamburow na trzy lata więzienia. Abadiew, Dymitrow, Granczarow, Petri i i Koes skazani zostali zaocznie.

— „Matin“ donosi z Szanghaju, że w prow. Kuei-Czu 1 mil. ludzi przymiera głodem. Ulice są pełne trupów. Po wszechszyrzy się ludożerstwo. Rodzice sprzedają swoje dzieci za garść ryżu. Sytuacja jest rozpaczliwa, gdyż nowe zbiory ryżu rozpoczną się dopiero za 5 m.

Wiadomości bieżące.

Lwów, 13 maja.

— Z Warszawy donoszą pod datą 12 maja: Dziś o godz. 1-10 drożnik obchodowy w odległości około 250 m. od posterunku blok Lubiszewo, na szlaku Tczew—Starożyn, Linji Tczew—Chojnice, dyrekcyj gdańskiej, napotkał na li j trzy kamienie, o wadze 6, 12 i 15 kg, ułożone na prawej szynie toru, przypuszczalnie celem spowodowania wykolejenia pociągu N. 71, który przechodzi blok Lubiszewo o godz. 1-15 popoł. Dochodzenia wdrożono.

Badanie tajnych organizacji

W POSIEDZENIACH KOMISYJNYCH BIORĄ UDZIAŁ MINISTROWIE THUGUTT I RATAJSKI.

Warszawa 13 maja (Tel. G. L.) Wczoraj odbyło się posiedzenie komisji do badania tajnych organizacji, z udziałem Min. Thu-

gutta, Ratajskiego i przedstawicieli M. S. W. j. k. Wyniki badań trzymane są w tajemnicy.

Złosiwy karzełek.

Lwów, 13 maja.

Litwa kowieńska nie leży do tych dziwnych tworów, które jakby dlatego powołane o tą do życia, by uciążliwie podtrzymywać aktualność gadki: gdzie konia kują, zabierają nogę nastawia.

Niewiadomo istotnie, jak w tym mirmidonie pomieścić się może tyle fantazji, — służyć jej powiedzieliśmy można — fantastyki. Aby zrozumieć ową zagadkę, pamiętać należy, iż główną spęzyną działań Litwy jest nienawiść do wszystkiego, co polskie. Gdyby mogła, utopiaby Rzplta w tyżce wody. Całe szczęście, że tyżka, która sprostać mogłaby podobnemu celowi, Litwa udźwignąć nie jest w stanie. Zatem puszcza pole wyobraźni i w obojętę tej wyobraźni po zukuje się, których jej brakuje.

Właśnie obecnie wyskoczył z głowy złosiwego karzelka nowy pomysł takiego pokroju. Nieszkodliwy, co prawda. Bo jeszcze ten się nie uodził, ktoby go pochwylił. Niemniej jednak pomysł ten doskonale charakteryzuje psychikę polwoka, w którego ciagle raz przyjętym „zasadom”.

Trzęsą się obrady Małej Ententy wskazują niezbicie, że Polsce przybawa i owa podpora. Jkżeby więc kowieńska Litwa mogła spokojnie patrzeć na to? Najchętniej rozbiłaby cały ów „komplot” — na przeszkodzie jednakże ciagle jedno i to samo: kwestja sity. Tedy roi się Litwie, że ona właśnie powołana jest prz z dzieje do teo, by Małej Entencie, przedstawiającej polu nową polad Europę, przeciwstawić nowy związek: Entente północną, w skład której weszłyby prócz autorki konceptu państwa bałtyckiego i Skandynawja.

W pierwszej chwili pomysł taki wydać się może „wcale niezego”. Bądź co bądź, jakiś idea, coś nowego, — „noch nie dagewesen”. Ale bardzo szybko budzą się pewne wątpliwości.

Przedewszystkiem, jaki interes miałyby Związek państw bałkańskich i skandynawskich? Miałyby stać się groźbą skierowaną przeciwko Małej Entencie? Za co, dlaczego? Czy porozumienie Czecho-Słowacji, Jugosławji, Rumunji, kryje w sobie jakikolwiek niebezpieczeństwo dla Estonji lub Szwecji?

A więc bliżej trzeba szukać celu. Związek ów miałyby ubezwzględnić Polskę? I znów: dlaczego? Czyż niedawno temu na zjeździe państw bałtyckich nie stwierdzono ponad wszelką wątpliwość, że w interesie właśnie owych państw leży utrzymywanie jak najlepszych stosunków z Polską? Cóż zaś dopiero miałyby Danię lub Szwecję aż tak nieprzyjaźnie usposobić dla Polski? Czy może wyprawa Czarnieczyków w w. XVII, lub niedanie się najazdu szwedzkiego w erze „potopu”? Z późniejszych bowiem dziejów, a już najmniej ze współczesnych nie można nic wydobyć, z czego Skandynawja czerpać miałyby powód do nienawidzenia Polski.

Najnowsza koncepcja litewskich „polityków” zakrawa więc na chęć nie tylko zrealizowania jej, i e przypodobania się komuś. A komu? Chyba Niemcom, do pewnego zaś stopnia także Rosji sowieckiej. Nie wątpię bowiem, gdyby niedorzeczny

Z obrad Sejmu.

DYSKUSJA NAD BUDŻETEM MINISTERSTWA PRACY I OPIEKI SPOŁECZNEJ. — GŁOSOWANIE. — TARGI WSCHODNIE OTRZYMAJĄ SUBWENCJĘ 50 000 ZŁ.

Lwów, 13. maja.

Na wtorkowym posiedzeniu Sejm przystąpił do budżetu Minist. pracy i opieki społ. Ref. ks. Kaczyński (Ch. D.) stwierdza wiele stron dodatnich, zarzuca jednak brak inicjatywy ustawodawczej. Co do działalności kas chorych, referent zarzuca ministerstwu, że nie wnosiło nowych do obecnej ustawy. Zorganizowanych dotychczas jest 46 kas chorych. Ks. Kaczyński podnosi też niedostateczność opieki nad starcami i niezdolnym do pracy. Dodaniem przedstawia się opieka nad dziećmi. Liczba dzieci korzystających z pomocy państwowej dochodzi do 50.000. W dniu 11. kwietnia zarejestrowano 182.000 bezrobotnych. W zakresie pośrednictwa pracy posunięcia rządu okazały się bardzo trafne. W b. r. przewidywana jest emigracja 20.000 ludzi, z czego 5.000 ludzi do Ameryki, 10.000 do Brazylii, 2½ tysiąca do Palestyny.

W dyskusji p. Heiler (Koło żydowskie) oświadcza że odpoczynek niedzielny zmniejszy robotnika i rzemieślnika żydowskiego.

P. ks. Styczyński (ZLN.) oświadcza, że klub jego na działalność ministra zapatrzył się krytycznie.

P. Ziemięcki (PPS.) wnosi rezolucję, wzywającą rząd do wniesienia ustawy o ubezpieczeniu na wypadek inwalidztwa, starości i śmierci, oraz proponując podnieść kwotę przeznaczoną na opiekę nad niezdolnymi do pracy do 500.000 zł. P. Ossowski (Ch. N) nie ma zaufania do obecnego ministra.

P. Waszkiewicz (NPR) stosunek

plan miał jakimś cudem niepojętym zsić się, znaczyłoby to tyle, że północ Europy sceli się do stóp Niemcom, dla nich żyć chce i umierać. Polska i Mała Entente opiera się o Francję. Wszystko więc, co przeciwko nim się obmyśli, jest aktem nieprzyjaznym dla Francji. Każdy zaś akt zmierzający ku podkopaniu potęgi i fancuskiej, jest eo ipso wodą na młyn Niemiec.

Ze chętnie patronizowałyby podobnym przedsięwzięciem również sowiety, to stąd już wynika, iż wszelkie przedsięwzięcia zdążające do wniesienia zamięju w stosunki międzynarodowe i podkopujące wiarę w możliwość utrzymania pokoju, mogą liczyć na ich jak najwydatniejsze poparcie.

Lecz aby Niemcy i sowiety mogły uczuć się uszczęśliwionymi związkiem proponowanym przez Litwę kowieńską, trzeba jeszcze bagatelizować, by ten związek wszedł w życie. Jak zaś wykazaliśmy wszystko składa się na to, by koncept Litwy kowieńskiej co do praktycznej swej wartości nie wyszedł poza wartość „konceptu” z kaendarza”. Złosiwy karzełek niechaj truje się nad. i swą złościwością — nic mu z niej nie przyjdzie!

St — ski.

Hindenburg objął rząd.

Lwów, 13. maja.

Z Berlina donoszą p d datą 12 maja: Dziś o godz. 11.45 w parlamencie Hindenburg złożył przysięgę na ręce przewodniczącego Reichstagu. Tekst przysięgi brzmi:

„Przysięgam, że poświęcę wszelkie swoje siły dla dobra narodu niemieckiego, że będę pracował dla jego korzyści, że będę go chronił od szkód, że będę strzegł

swego klubu do rządu uzależnia od tego, w jaki sposób rząd załatwi sprawę bezrobocia. P. Puchalka (Ch. N) wnosi rezolucję, aby na całą Rzeczpospolitą rozciągnąć ustawę o ubezpieczeniu społecznym, obowiązującą w h. dzielnicy pruskiej.

Następnie min. pracy i opieki społ. oświadcza w imieniu rządu, że co się tyczy czasu pracy, to rząd utrzymuje ustawodawstwo w tej dziedzinie niezmiennym i nie występuje do Sejmu z nowelizacją ustawy o 8-godz. dniu pracy. Konwencja waszyngtońska została dotychczas ratyfikowana przez bardzo niewielką ilość państw i niewielkie mocarstwa. Anglja, Francja Niemcy ani Polska nie ratyfikowały tej konwencji. Głównym powodem, który tę sprawę zatrzymał, było stanowisko Niemiec. (Przedłużenie czasu pracy.)

Izba w głosowaniu budżet min. skarbu przyjęła bez zmian. Do budżetu min. sprawiedliwości wstawiono 60.000 zł. na prace nad ustawodawstwem. Nadto podwyższono wyłączenie za prace kodyfikacyjne do 500.000 zł. W budżecie min. przemysłu handlu kwotę na subwencje podniesiono o 70.000 (na przemysł ludowy). W wypadkach nadzwyczajnych wstawiono pozycję 100.000 na dwie równe subwencje dla Targów Wschodnich we Lwowie i Targów w Poznaniu. Budżet min. robót publ. przyjęto bez zmian. W budżecie min. reform rolnych podwyższono uposażenia o 28.500. Głosowanie nad budżetem Ministerstwa pracy dziś.

konstytucji i praw państwowych, że obowiązki swoje spełnić będę sumiennie, będę sprawiedliwy dla wszystkich.

Przy ukazaniu się Hindenburga posłowie komunistyczni wzniesli okrzyk na cześć republiki komunistycznej, poczem opuścili salę Prezydent Loebe, witając Hindenburga, wyraził życzenie, aby nowemu prezydentowi udało się prowadzić w dalszym ciągu rozpoczęte przez rząd Eberta prace nad podniesieniem gospodarstwa Niemiec i wprowadzić Niemcy jako pokojowo uspołeczonego i równouprawnionego członka do europejskiej rodziny narodów.

Nowy prezydent Rzeszy dziękował za powitanie, po złożeniu zaś przysięgi, dodał, co następuje: Reichstag i prezydent Rzeszy są rzeczywistym ucieleśnieniem suwerenności narodu, która stanowi podstawę całości państwa naszego dzisiejszego życia konstytucyjnego. Tu jest głęboki sens konstytucji, do przestrzegania której zobowiązałem się przed chwila mojem słowem.

Po zakończeniu uroczystości prezydent republiki wraz z kancelarzem i ministrami Rzeszy opuścili gmach Reichstagu. Przed gmachem kancelarz Rzeszy wznosił okrzyk na cześć nowego prezydenta, który to okrzyk podjęty został z entuzjazmem przez zgromadzone tłumy.

*

Wedle informacji „Matina” rządy sprzymierzone postanowiły odstąpić od zwyczajnego dyplomatycznego i nie składając życzeń nowo wybranemu prezydentowi Rzeszy Hindenburgowi, a jedynie przyjąć do wiadomości sam fakt objęcia przez niego funkcji prezydenta.

Z ruchu wydawniczego.

Lwów, 13 maja.

Manfred Kridl. Antagonizm wieszczów. Rzecz o stosunku Słowackiego do Mickiewicza. Str. 568. Autor w książce tej rozważa wzajemny stosunek twórczości Słowackiego i Mickiewicza, jej pokrewieństwa i różnice. Chodzi mu o zbicie i wyjaśnienie zasadniczych przeciwieństw w organizacji duchowej obu wieszczów, która w sposób tak znamienity odbiła się w dziełach, w ich ideologii, w polemice i walce (prowadzonej głównie ze strony Słowackiego), a wreszcie w ich stosunkach osobistych. Rezultaty tych badań przedstawiają się zgoła odmiennie od tych, do których doszedł Trzeciak w swej monografii o Słowackim, a która swego czasu tyle narobiła wrzawy. Stosunek Słowackiego do Mickiewicza przedstawiony tu jest w innym oświetleniu, a jego twórczość oceniona jest z innego punktu widzenia, dzięki czemu stanowisko jego może być lepiej zrozumiane. Autor kładzie duży nacisk na to, by dzieła twórczości Słowackiego przedstawić w jej konsekwentnym i artystycznym logicznym rozwoju, odebrać jej charakter partykularności i kapryśności — wykażać jej watości ideowe i artystyczne, które zwłaszcza w ostatnim okresie twórczości rozkwitają wspaniałym blaskiem. Temu też okresowi poświęcono w książce wiele miejsca, bo wówczas dopiero dopracowuje się Słowacki do takiej wyżyny duchowej, że staje godnie obok Mickiewicza, jako duch równorzędny mu, choć nie równogatunkowej potęgi.

Stanisław Wyspiański żyć będzie zawsze w swoich niezapomnianych dziełach, które — jak prąd odświeżający — przemknęły przez polską twórczość literacką, zdobywając autorowi użyczenie powszechne i niestety przez wczesny grób wśród dobrze zasłużonych na Skalce. Instytut wydawniczy „Biblioteka Polska” już obecnie w wydaniu czwartym, bardzo starannie cały cykl dzieł Wyspiańskiego, jak „Daniel”, „Kłątwa”, „Proteus i Laodamia”, „Sędziowie”, „Me eger” i „Leger d”. Znajdą one niezawodnie szerokie koła czytelników i nowych wielbicieli znakomitego poety. (mre).

Książka na czasie. Jako tom XIV wydawnictw Towarzystwa Ekonomicznego w Krakowie, ukazała się raca profesora Tomasza Łulka p. t. „Waloryzacja bilansów”. Interesowani znajdą tu aż wiele uwag praktycznych i niezbędnych wyjaśnień, dla nich w obecnej dobie wyroca aktualnych.

Jan Żyznowski skutkiem swojej tragicznej śmierci i procesu, który, nie przesadzimy twierdząc, zdobył w całym świecie olbrzymi rozgłos, stał się powszechnie znany. Przez zgony uzyskał popularność, której nie daboży mu może życie. Los podobny nie należy do wyjątków. Ostatnią powieść Żyznowskiego p. t. „Z pod łebia” wydał Instytut „Biblioteka Polska” w Warszawie, książkę tę poświęcimy obszerniejszemu omówieniu. (mre).

Powrót do waluty złotej w Anglii.

Lwów, 13. maja.

(;) Obecnie, gdy znany jest tekst billu kanclerza skarbu Churchill, mającego na celu „ulotwienie powrotu do waluty złotej“, można już określić obraz zmian, jakie z tego powodu wynikły w angielskiej polityce walutowej.

Oto, przedewszystkiem, teraz jeszcze Bank angielski nie jest wprost obowiązany do wymiany banknotów swych na złoto.

Natomiast Bank angielski obowiązany jest znów obecnie, pod pewnymi warunkami, do sprzedawania złota, t. j. musi banknoty swoje wymieniać pośrednio na złoto.

Warunki, pod którymi wymiana ta nastąpić może, są następujące: Wymieniający banknoty musi nabyć conajmniej 40 uncji złota i otrzymuje w zamian nie złoto bite, lecz w sztabach. Cnę złota oznaczono na 3 funty 17 szylingów i 10 i pół pensa za uncję, to też najmniejsza ilość banknotów, którą można w Banku angielskim w mienić na złoto, wynosi 1.557 i pół funta sterl.

Dalej wolne bicie monet złotych dla osób prywatnych nie jest dozwolone, a Bankowi angielskiemu nie wolno kopać złota.

W ten sposób waluta angielska staje się niezależna od możliwości wahań w cenach złota. A co pod względem praktyczności jest daleko ważniejsze, Bank nie potrzebne w razie nagłego i znacznego potaniaenia złota gdziekolwiek, albo przyjmować więcej złota, niż potrzebuje, albo też ze swej strony zniżyć, ceny złota.

Zobowiązanie mennicy państwa do bicia złota dla każdego z obywateli, oparte na prawie menni zem z 1870 r., jest zniesione, z wyjątkiem złota, przekazanego mennicy do wybicia z niego monet przez Bank angielski.

Prawo, zakazujące wogóle wywozu złota w sztabach i monetach, nie jest wprowadzone zniesione, nie będzie jednak wznowione po upływie terminu, t. j. 31 grudnia r. b. Do tego terminu Bank angielski utrzymuje licencję na wywóz złota w ilościach nie mniejszych jak 400 uncji, nie jest wszakże zobowiązany licencji udzielać ze swej strony.

Do przeprowadzenia wszelkich środków, zdążających do urzeczywistnienia waluty złotej, urząd skarbu państwa otrzymuje na najbliższe dwa lata pełnomocnictwo in blanco przyjmowania pieniędzy w dowolnych ilościach i pod dowolnymi warunkami drogą emisji obligacji. Obligacje te jednak muszą być w ciągu dwóch lat od ich emisji wycofane, skarb państwa przytem nie może udzielać w związku z temi operacjami gwarancji dłuższej, jak dwuletna. Koszta tych operacji będą zapisane na rachunek funduszu konsolidacji (Consolidated Fund), t. j. tworzą obciążenie stałe, niewymagające corocznej uchwały parlamentu.

Dla zabezpieczenia waluty złotej istnieje już rezerwa złota w sumie 153 milionów funt. sterl. Poza tem zebrano 166 milionów dolarów które wystarczą na zapłacenie raty czerwcowej i grudniowej długu angielskiego w Ameryce w ciągu roku bieżącego. Wobec tego skarb państwa nie będzie potrzebował na jesieni, gdy gospodarka spo-

Rocznica bitwy kaniowskiej.

UCZCIŁA JĄ WARSZAWA.

Lwów, 13 maja.

(?) W rocznicę bitwy, stoczonej o świcie 11 maja 1918 roku z Niemcami zbrali się w Warszawie Kaniowczycy, by uczcić dzień walki z przemożnym wówczas wrogiem.

O godz. 10 rano odbyło się w kościele o. o. Jezuitów uroczyste nabożeństwo. Mszę celebrował ks. biskup Gall. Kazanie wygłosił ks. Mauersberger, sławiąc czyn orężny powstały raczej z nakazu wewnętrznej wolności w duchu żołnierza i martyrologię II Korpusu Wschodniego, który utworzył się na terenie Rumunii z polskich wojskowych armii rosyjskiej. Po przedarciu się II-ej Brygady Karpackiej, która przyłączyła się do korpusu gen. Halera, obejmuje dowództwo gen. Żymierski — szefstwo sztabu, poczem korpus mężnie stawia czoła potężnej wówczas armii niemieckiej.

O godz. 5 popoł. odbyło się zwyczajem lat ubiegłych walne zgromadzenie Kaniowczyków pod przewodnictwem b. plutonowego, p. Stypy, przy asesorach: gen. Żymierskim (zast. szefa adm. armji)

czna wymaga zakupu surowców amerykańskich, współzawodniczyć z nią, jako nabywca dolarów.

Wreszcie rząd angielski zapewnił sobie w Ameryce kredyty do wysokości co najmniej 300 milionów dolarów, która to suma w razie potrzeby, może być jeszcze powiększona.

Kredyty powyższe mają być użyte tylko w razie potrzeby, a zarazem są — jak oświadczył Churchill — poważnym ostrzeżeniem dla spekulantów wszelkich narodowości.

Przyjęcie przez Bank angielski wypuszczonych podczas wojny „Currency Notes“ pozostaje na razie nierozstrzygnięte, dopóki nie zarysuje się działanie obecnie zarządzanych środków, to znaczy dopóki nie wykaże się, jak wielka suma not nie pokrytych jest do uszczelnienia, co nastąpi zapewne pod koniec 1927 r.

Polka a Mała Ententa.

Lwów, 13 maja.

(*) „Times“ zamieścił obszerniejszą korespondencję z Paryża, omawiając sprawy polskie przy sposobności zjazdu Małej Ententy. Dziennik angielski zwraca uwagę, że poza niebezpieczeństwem, wynikającym z wyboru Hindenburga i propagandy sowieckiej na Bałkanach Mała Ententa narażona jest na poważne kłopoty z dwu względów — z powodu projektu przyłączenia Austrii do Niemiec i wynikających stąd komplikacji w polityce względem niemieckich mniejszości narodowych, które każde z tych państw w spadku po Austrii otrzymało.

Narazie mniejszości te nie odgrywają żadnej roli politycznej, lecz wynika to stąd głównie, że obecna Austrija nie stanowi dla nich siły przyciągającej, zmieniłoby się to na wypadek połączenia Austrii z Niem-

i zdemobil. gen. Babichu. Sekretarzem był kpt. Jankowski.

M. in. postanowiono ufundować sztandar Związku Kaniowczyków, przyczem uchwalono, by sztandarem tym był jeden z bojowych sztandarów, pod którym przeleżała się krew polskiego żołnierza pod Kaniowem. Oddano przytem cześć pod horążem Siemionowi, który ocalił jeden ze sztandarów i z narażeniem życia przechował go na własnym ciele w ciągu szeregu miesięcy w niewoli niemieckiej oraz przywiózł do kraju. Sztandary, jak i inne pamiątki, zostaną złożone w Muzeum Wojska Polskiego, gdzie w miarę możliwości utworzona zostanie gablotka II Korpusu.

Ustanowiono nadto nagrodę za odbywać się mający dorocznie 11 maja bieg drużynowy dokoła Warszawy o mistrzostwo polskie, które uzyskane może być po trzykrotnym zwycięstwie.

Po wyczerpaniu porządku dziennego uczestnicy zjazdu urządził wieczerną koleżeńską, która w serdecznym nastroju przeciągnęła się za północ.

camii dlatego właśnie, między innymi, Mała Ententa wypowiedzieć się musi przeciw przyłączeniu. To stanowisko jej zyskało na siłę przez układ polsko-czechosłowacki, w którym Polska wyraża gotowość poparcia polityki czechosłowackiej wobec Austrii.

Jednak o przyłączeniu się Polski do Małej Ententy niema narazie mowy, gdyż raison d'etre jej istnienia — mianowicie: Bułgaria i Węgry — są w dobrych z Polską stosunkach. I tnieje natomiast różnica w pogądach na zagadnienie rosyjskie.

Polska polityka wychodzi obecnie z założenia, iż nie jest w stanie żyć pomiędzy dwoma potężnymi i wrogimi siadami; to też w ciągu ostatnich 6 miesięcy uczyniła wiele w kierunku wyeliminowania przyczyn zatargów z Rosją. Bardzo ważnym krokiem w tym kierunku było załogowanie nowej polityki wobec mniejszości ruskiej i białoruskiej. Celem jej jest osiągnięcie tego, by mniejszości były z rządów polskich zadowolone, aby Rosja nie mogła nad nimi rozciągać opieki.

„Prawda — kończy „Times“ — że w dzisiejszych okolicznościach Polska nie może zrobić nic bardzo pozytywnego dla rozwoju serdecznych stosunków z Rosją, jasne jest jednak, że im jest mniej widoków na zatargi między Polską a Rosją, tym większe są możliwości współpracy między Polską a małą ententą. Rozwój niebezpieczeństwa (ściśle straszaka) niemieckiego napewno zmierza do wywołania tego wyniku, a dyplomacja francuska drogą oddziaływania w Warszawie, Pradze i Moskwie usiłuje sprawie tej dopomóc.

PAMIĘTAJMY O CELACH I ZADANIACH TOWARZYSTWA SZKOŁY LUDOWEJ.

Z TEATRU MAŁEGO.

„Cudowne medium“, komedja w 3 aktach Stefana Kiedrzyńskiego, odegrana 12 maja 1925.

Lwów, 13 maja.

Przedewszystkiem nie komedja, tylko farsa i to bardzo słaba. P. Kiedrzyński, jako pisarz nie ostatniej miary wie dobrze, że nawa farsa wymaga, mimo steku głupstw i głusstek, bodaj cienia logicznego uzasadnienia. W „Cudownym medjum“ o czemś podobnym głucho, aż strach, jak głucho. Nie wiadomo, po co pewne rzeczy wchodzi, czego chcą. Ogarnia jeno zdziwienie, jak mógł p. Kiedrzyński podobną lichotę puścić w świat pod swoją firmą i rodzi się pytanie, po co ją u nas wystawiono.

Na śmierć nagłą i niezaszczytną skazano ją zresztą z góry, wpakowując między dwa zderzaki tak silnej miary, jak Messalka i Węgrzyn. Dobry farsę do reszty przerwy międzyaktowe, skandalicznie długie.

Ratowali sytuację beznadziejną artyści. Przedewszystkiem kochany p. Gustaw Rasiński, doskonale ukształtowany. Rozśmieszał konceptami do łez, to jednak zasługa wyłącznie jego, nie autora. Obok Rasińskiego spełniali włożony na nich trud z różnym powodzeniem pp. Łozińska, Rasińska, Dębicka i Ładosiówna, oraz pp. Peliński, Zabielski, Dębowicz i Nawrocki. Teatr był pusty.

EKONOMISTA

WALNE ZGROMADZENIE SPÓŁEK AKCYJNYCH.

15 maja br. „Zagłębie“ fabr. chm (5 ppół. w Warszawie, Marszałkowska 86).

16 maja br. „Rolindustria“ S. A. we Lwowie (5 ppół. Frsdry 9).

20. maja br. „Fapa“ S. A. w Czechowicach (5 ppół. w Z. B. Kred. Lwów).

22 maja br. Ziemiński Bank Hipoteczny S. A. we Lwowie (10 ppół. Ruska 20).

25. maja br. Bank dla handlu zagr. S. A. w Warszawie (7 wiecz. Marszałkowska 142).

OBROT Y P R Y W A T N E .

Lwów, 13 maja.

Dziś tendencja chwiejna. Obrót średni.

Dolary amer. 5·17½ do 5·17¾, dol. kanadyjskie 5·14 do 5·15¼, korony czeskie 0·15½ do 0·15¾, leje 0·02½ do 0·02¾, franki franc. 0·27½ do 0·27¾, frank szwajcarski, 100 do 1·01, funty sterl. 24 60 do 24 70, Rubla a 500 i a 100 za 1 tys. 0·00 zł do 0 00 zł, drobne za 1 tys. 0 00 do 0 00 zł, niemieckie tys. stare za 1 tys. 0 00 do 0 00 gr., korony a str. za tys. 0 00 do 0 00 gr.

Złoto: 20 kor. 21·70 do 21·80, 20 frank. 19·70 do 19 80, 20 marki 24 70 do 24 80, 10 rubli 26 90 do 27 00 gr.

Srebro: kor. austr. 0·43 — 0·43½, 1-kor. austr. 2·26 — 2·28, floreny 5·17 — 1·18, srebr. ruble 1·80 — 1·82, kopiejki za rubel 0·80 — 0·82.

